

2017-09-26

Tekniska nämnden

Dnr Ten 2017/185

Förslag till avfallsföreskrifter för Järfälla kommun

Förslag till beslut

Bygg- och miljöförvaltningens förslag till tekniska nämnden, kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

1. Reviderade avfallsföreskrifter för Järfälla kommun antas och börjar gälla från och med 1 januari 2018.

Ärendet i korthet

Reviderade avfallsföreskrifter behöver fastställas. Förslag till reviderade avfallsföreskrifter har varit ute på samråd och har ställts ut för granskning. Efter att synpunkterna från samrådet och utställningen tagits in föreligger nu ett förslag till Tekniska nämnden, med begäran om att Kommunfullmäktige fastställer reviderade avfallsföreskrifter för Järfälla kommun. Förslaget innebär bland annat att ett obligatorium införs på insamling av matavfall i Järfälla.

Handlingar

1. Bygg- och miljöförvaltningens tjänsteskrivelse daterad 2017-09-26
2. Avfallsföreskrifter fastställda av kommunfullmäktige 2013-03-25 att gälla fr.o.m. 2013-04-01
3. Samrådsredogörelse avfallsföreskrifter 2017-09-26
4. Förslag till Avfallsföreskrifter för Järfälla kommun 2018-01-01

Bakgrund

Varje kommun ska ha en renhållningsordning som består av lokala avfallsföreskrifter med tillhörande avfallsplan och gäller fram till år 2020. Kommunens nuvarande avfallsföreskrifter trädde i kraft den 1 april 2013.

Med de nya föreskrifterna finns förslag om att införa ett obligatorium för insamling av matavfall för alla kundgrupper, vilket gör att det finns ett behov av en revidering. Föreskrifterna behöver förtydligas på flera punkter, där förslag till nya avfallsföreskrifter har omarbetats till Avfalls Sveriges mall och nuvarande föreskrifter har lagts in samt mindre ändringar på vissa punkter har gjorts. Ändringarna innebär bland annat att ansvarsfördelningen, sortering och emballering för avfallshanteringen har tydliggjorts och där utsortering av matavfall för samtliga utgör den största förändringen, bilaga 3 i avfallsföreskrifterna. Förslaget till avfallsföreskrifter har ett modernt språk och lyfter in förändringar inom avfallsområdet och tydliggör att en

övergång till hämtning som inte kräver en manuell hantering ska eftersträvas, särskilt vid ny bebyggelse och ombyggnation.

Arbetet mot avfallsplanens delmål för år 2020 visar på att kommunen behöver vidta åtgärder bland annat för att nå en ökad materialåtervinning där biologiska behandlingen inkluderas och där ökad matavfallsinsamling är ett regionalt och nationellt mål.

Analys

Bygg- och miljöförvaltningens har tagit fram förslag till nya avfallsföreskrifter, som varit ute på samråd och utställning under perioden 2017-06-27 till och med 2017-09-22. Förslaget ändrades delvis efter de synpunkter som kommit in vid samrådet och utställningen, och ett omarbetat förslag till avfallsföreskrifter läggs fram för beslut.

Förvaltningen har tagit ställning till inkomna yttranden i samrådsredogörelsen och i väsentliga delar beaktat synpunkterna samt omarbetat det slutgiltiga förslaget till nya avfallsföreskrifter för Järfälla kommun.

Här följer ett sammandrag av samrådsredogörelsen där korrigering har gjorts i förslaget:

Miljö- och hälsoskyddsenheten (MoH), Järfälla kommun

Synpunkt	Kommentar
13 § om sortering av matavfall känns lite väl hård. Går det att lägga till en hänvisning till 73 § om möjlighet att söka undantag?	Det finns möjlighet att söka dispens enligt § 74, men ingen hänvisning görs. Hänvisning görs inte i andra paragrafer till möjligheter att söka dispens. Däremot anges övergångsbestämmelser för genomförandeperioden.
73 § om ansökan om dispens från kravet om separat insamling av matavfall: - Endast fastighetsinnehavare kan enligt förslaget ansöka om undantag. Kan det läggas till att även verksamhetsutövare får ansöka om dispens? - Lägg gärna till ett exempel om möjligheten för verksamheter med väldigt lite matavfall att ansöka om dispens (t ex foodtrucks). Det står att ansökan ska lämnas till avfallsansvarig nämnd. Det ska väl stå tillsynsansvarig nämnd?	Nyttjanderättshavare är lagt till i paragrafen, § 74 i reviderat förslag. Exemplet att obetydlig avfallsmängd kan vara ett skäl för dispens är lagt till i paragrafen. Texten i paragrafen är ändrad till tillsynsansvarig nämnd.
- Bilaga 1, Hämtningsintervall, upprepas på sid 14 att " annat intervall kan tillåtas i vissa fall efter ansökan". Till vilken nämnd ska ansökan lämnas?	Bilaga 1 har ändrats. Nu framgår att ansökan ska lämnas till tillsynsansvarig nämnd.
I Bilaga 3, Sorteringsanvisningar, anges på sid 19 att latrin och avfall från små avloppsanläggningar kan omhändertas på egen fastighet efter anmälan.	

- Till vem ska anmälan lämnas?	Bilaga 3 har kompletterats. Anmälan ska lämnas till tillsynsansvarig nämnd.
--------------------------------	---

Sörab

Synpunkt	Kommentar
I 3§ föreskrivs att kommunen är ansvarig för hushållsavfall i kommunen. Här, eller på annan plats, kan det vara lämpligt att förtydliga att vissa avfallstyper omfattas av producentansvar istället för kommunens ansvar.	Komplettering är gjord i §3.
Definitioner bör kompletteras med röd respektive grå box som är företeelser som dyker upp senare i texten.	Det framgår i bilaga 2 vad som avses. Det finns andra typer av behållare som också skulle kunna behöva förklaras, men föreskrifterna bör inte tyngas av definitioner av olika typer av behållare. Bilaga 3 är kompletterad med förtydligande text om röd och grå box. Ingen förändring är gjord i definitionerna i föreskrifterna.

Järfällahus

Synpunkt	Kommentar
Inför ett obligatorium för insamling av matavfall för alla Järfällahus hyresgäster krävs omfattande insatser från Järfällahus sida med avseende på personella och ekonomiska resurser, för att praktiskt ordna med utrymmen och för informationsinsatser. Med detta som grund föreslår Järfällahus en implementeringsperiod för ändringar i avfallsföreskrifterna där område för område inför matavfallsinsamling.	Det kommer att finnas övergångsbestämmelser under en genomförandeperiod. Detta är nu också inlagt i slutet av föreskrifterna.
I fråga om att tillhandahålla en säker och låsbar plats för uppsamling av farligt avfall från boende efterfrågas en definition för vad rimligt avstånd innebär (enligt bilaga 3) samt huruvida beställning av hämtning från lägenhetsdörr av hyresgäst kan fylla kravet för farligt avfall (enligt bilaga 1).	50 meter brukar anses vara rimligt avstånd, men annat avstånd kan i vissa fall tillämpas, beroende på hur boende rör sig i området. Hämtning vid lägenhetsdörr ska bara tillämpas om säker, låsbar plats inte kan ordnas, efter dispens enligt § 75. Ett förtydligande har gjorts i bilaga 1 angående detta, i fotnot.

Överväganden

Effekten av nuvarande miljöstyrning som finns i Järfälla kommuns avfallstaxa har inte motsvarat den anslutningsgrad som förväntades vid införandet av frivillig matavfallsinsamling år 2011, och kommunen når inte målet om insamlingsmängder i Järfälla. Målet till år 2020 är att kommunen ska samla in 50 kg matavfall per invånare och år, vilket blir ca 35%. I dag ligger kommunen på en insamlingsnivå på ca 17% insamlat matavfall, varpå en förändring av insamlingssystemet behöver göras. Den större mängden utsorterat matavfall kommer i dag från den obligatoriska matavfallsinsamlingen för verksamheter som har livsmedel som tillhandahålls kunder, elever eller patienter.

Vid jämförelser med andra kommuner, till exempel Sundbyberg där obligatorisk matavfallsinsamling sker har det vid plockanalyser visat att mindre mängd matavfall återfinns i restavfallspåsen.

Fördelar med ett obligatoriskt system är att man får en effektiv hämtning, att mängden insamlat avfall blir större samt samordningsvinster och lägre entreprenörskostnader. Även en viss beteendeförändring och insikt i matavfallssvinnet förväntas som önskvärda effekter. Målet är att 100% av småhushållen har en matavfallsinsamling år 2021 och där minst 80% av flerbostadshusen har system för matavfallsinsamling. Det finns studier som stödjer att ett obligatorium finns för matavfall. För de grupper som inte har valt att sortera ut sitt matavfall visar resultatet på att det är andra faktorer än ekonomiska styrmedel som påverkar om utsortering av matavfall sker, vilka är faktorer som vi även ser har påverkat boende och verksamma i Järfälla. Järfälla kommun har i dag ekonomiska styrmedel för att påverka valet av abonnemang men som inte har lett till att nå målen för matavfallsinsamlingen. Taxan kommer fortsättningsvis vara miljöstyrande på ett sådant sätt att en miljöanpassad avfallshantering främjas.

Barnkonsekvensanalys

Barn påverkas varken positivt eller negativt av förslaget till nya avfallsföreskrifter.

Ekonomiska konsekvenser

I samråd- och utställningsförslaget framgick att de nya föreskrifterna kan innebära vissa omställningar för en del avfallslämnare. Införandet av matavfallsinsamlingen kommer att påverka kommande taxor och en utredning om hur taxan kan förändras kommer att ske i och med översynen av taxan.

Vid införandet av obligatorisk matavfallsinsamling föreslås att det finns en införandetid som sätts från 2018-01-01 till 2019-12-31, där alla som inte har matavfallsinsamling får dispens. Efter från 1 januari 2020 behövs en giltig dispens för att inte sortera ut sitt matavfall. En fortsatt dispens föreslås att endast ges om det krävs en omfattande ombyggnation på fastigheten för att kunna införa matavfallssortering och kommer att vara tidsbegränsad. Utan giltig dispens föreslås att sorteringsavgift tas ut, vilket kan innebära en extra kostnad för fastighetsägaren.

Investeringen i kärl och ökade omkostnader kan endast uppskattas översiktligt och där investeringsbudgeten endast grovt kan räknas till totalt ca 16 miljoner för hela genomförandeperioden. Det förutsatt att alla har gått över till system för matavfallsinsamling och att det första året 2018, ökar driftsbudgeten med ca 500 000 kr, som syftar till ökade hämtning- och behandlingskostnader för det förväntade antalet småhus under 2018. Det beräknas att ca 6000 st småhushåll ska anslutas under genomförandetiden. Större delen av kapitalkostnaden kommer att komma in löpande efter driftsättning av de olika införandeområdena, för vilka kommer att specificeras i en projektplan och projektbeskrivelse vid uppstart av investeringsprojektet. Avskrivningen förväntas sättas till 10 år vilket kommer att påverka kommande driftbudget.

Kärlutställningen för småhusen kommer att generera en kostnadsökning i och med investering av kärl samt ökade kostnader för hämtning och behandling som kommer att inkluderas i översynen av kommande taxor, för alla kundgrupper.

För flerbostadshusen kan ett obligatorium på matavfallsinsamling medföra större investeringskostnader. Järfälla kommun ser gärna att en övergång till maskinell hämtning bör beaktas. Anslutningsgraden för flerbostadshus är låg i dag och där målet är att 80% kommer att vara anslutna inom en (5) femårsperiod. Järfälla kommun har äldre områden där införandet av obligatorium kan vara svårt att

genomföra med dagens tekniska lösningar, och uppskattas till att vara ca 20 % av alla befintliga flerbostadshus. Vid nybyggnation föreslås det redan i dag att man planerar för insamling av matavfall och där maskinell hämtning att föredra.

Slutsatser

För att nå avfallsplanens delmål fram till 2020 behöver föreskrifterna revideras till att omfatta ett obligatorium för hämtningen av matavfall för alla i kommunen. Förvaltningen förslår att de reviderade avfallsföreskrifterna fastställs att gälla från den 1 januari 2018.

Johan Bergman
Bygg- och miljödirektör

Jan Kettisen
Tf. VA- avfallschef

Beslutet ska skickas till

Akten
Kommunstyrelsen